

การสอนธรรมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา

พระสมพร นามอินทร์

นักวิชาการอิสระ

อีเมล: Namein33@gmail.com

อภิเดช สุผา

คณะมนุษยศาสตร์ (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล: aphidej.sup@mbu.ac.th

ชาตรี สุขสบาย

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล: jati2533@gmail.com

Received: August 6, 2023 Revised: November 3, 2023 Accepted: July 1, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอ การสอนธรรมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา โดยใช้การศึกษาจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากตำรา เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง จากผลการศึกษาพบว่า การสอนธรรมศึกษาแบบชิปปาเป็นวิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ และการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เข้ากันได้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยใช้โครงข่ายการเรียนรู้แบบ CIPPA Model เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำหลักธรรมที่สอนได้ดีขึ้นการออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เข้ากันได้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน และการให้โอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเรียนรู้และสร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ การพัฒนาการสอนธรรมศึกษาแบบชิปปา จะช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจและเสริมสร้างจิตวิญญาณและคุณธรรมให้กับผู้เรียน และช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการเป็นบุคคลที่มีจิตวิญญาณและสามารถแก้ปัญหาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในชีวิตประจำวัน

คำสำคัญ ธรรมศึกษา, การสอนแบบชิปปา, CIPPA Model

TEACHING DHAMMA STUDIES THROUGH CIPPA MODEL ACTIVITIES

Phra Somporn Namein

Independent scholar

Aphidej Supha

Bachelor of Arts (Thai), Mahamakut Buddhist University

Chatree Suksabay

Faculty Of Social Sciences Mahamakut Buddhist University

Abstract

This academic article aims to present the teaching of religious studies through CIPPA learning activities, using research obtained from analysis and synthesis of data from textbooks and relevant academic documents. The study found that CIPPA -style religious education is a teaching method that emphasizes interactive learning and creates learning experiences that align with everyday life experiences. The CIPPA Model learning framework is used to help students understand and remember the principles of morality being taught more effectively. Designing and managing CIPPA learning activities must give importance to creating learning experiences that align with daily life experiences, and provide opportunities for students to participate in activities to learn and create a fun learning environment. The development of CIPPA -style religious education will enhance understanding and instill spirit and morality in students. It also prepares students to become individuals with spirit, who can solve problems and learn on their own in daily life.

Keywords Dhamma Studies, CIPPA Teaching, CIPPA Model

บทนำ

การสอนแบบชิปปาเป็นวิธีการสอนที่มีการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และส่งเสริมการจดจำในผู้เรียน ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสอนธรรมศึกษา เนื่องจากธรรมศึกษาเป็นวิชาที่ไม่มีการสอนแบบเข้าใจตามหลักการหรือคำนวณตามสูตร เพราะเป็นการสอนคุณธรรมและจริยธรรมในชีวิตประจำวัน การสอนแบบชิปปามีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานและตื่นเต้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ต้องพิจารณาถึงลักษณะของผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เพื่อให้กิจกรรมสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและเข้ากับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาการสอนแบบชิปปา ควรมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและเป็นไปในทิศทางที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การสอนธรรมศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาบุคลิกภายในสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่ไม่แน่นอน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจริยเติบโตของบุคคลโดยไม่ได้คิดหรือตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ศิริวรรณ บัวจันทร์.2549) การสอนธรรมศึกษาจึงเป็นการสร้างความตระหนักและสร้างเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความเป็นธรรมชาติ จริยธรรมในการปฏิบัติชีวิต หรือความเอื้อเฟื้อและรักษาระยะในชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณค่าทางอัตลักษณ์ที่ดี และเป็นสมาชิกสังคมที่มีความสุข ดังนั้น การสอนธรรมศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องนำเสนอให้กับผู้เรียนในทุกช่วงวัย ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้เราต้องมองหาวิธีการสอนที่สามารถทำได้เด็ก ๆ สนใจเรียนรู้ธรรมศึกษา การสอนแบบชิปปาจึงเกิดขึ้น เพื่อเป็นวิธีการสอนที่ทำให้เด็ก ๆ สามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างสนุกสนานและเข้าใจ

แนวคิดและการสอนแบบชิปปาคืออะไร

CIPPA Model เป็นแนวคิดที่ได้รับความนิยมมากในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมเสมือนจริงเพื่อสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับนักเรียน และช่วยเสริมสร้างทักษะทางอารมณ์และทักษะทางสังคม โดยมี 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) ตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ 2) วางแผนการเรียนรู้ 3) การกระทำและการปฏิบัติ 4) การประเมินผลและการแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งเสริมการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แนวคิด CIPPA ได้รับการพัฒนาโดยองค์กร International Education Associates และเป็นไอดีที่มีการนำไปใช้ในการสอนและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในหลายประเทศ Salend, S. J. (2009) CIPPA เป็นตัวย่อของ Construct, Interaction, Participation, Process/Product, Application ซึ่งเป็นกระบวนการการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีความหมายดังต่อไปนี้

- Construct: การสร้างความรู้จากประสบการณ์ ผู้เรียนจะได้รับโจทย์หรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริง และพยายามหาคำตอบด้วยตนเอง

- Interaction: การสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ผู้เรียนจะได้รับโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และพิจารณาว่าความคิดเห็นใดที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของตน

- Participation: การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับโอกาสให้เข้าร่วมในกิจกรรมที่ช่วยให้พัฒนาทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะที่ต้องการ

- Process/Product: การประเมินผลการเรียนรู้ผ่านกระบวนการและผลงาน ผู้เรียนจะได้รับโอกาสให้แสดงกระบวนการที่ใช้ในการแก้ปัญหา และผลงานที่ได้จากการเรียนรู้

- Application: การประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่ในสถานการณ์อื่น ผู้เรียนจะได้รับโอกาสให้พิจารณาว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้สามารถใช้ได้อย่างไรในชีวิตประจำวัน หรือในสถานการณ์ที่ไม่เหมือนกัน

CIPPA Model เป็นแนวทางการสอนที่ใช้วิธีการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และทักษะที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียน โดย CIPPA ย่อมาจากคำว่า Creativity, Innovation, Problem Solving, Productivity และ Accountability ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่นักเรียนจะต้องพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้แบบชิปปา CIPPA Model ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. สร้างความคิด (Create) ให้นักเรียนสร้างความคิดเกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการเรียนรู้

2. ต่อยอดความคิด (Innovate) ให้นักเรียนพัฒนาความคิดที่ได้สร้างขึ้นด้วยการพัฒนาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

3. แก้ปัญหา (Problem Solve) ให้นักเรียนใช้ความคิดและทักษะที่ได้สร้างขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4. ผลิตผลงาน (Produce): ให้นักเรียนผลิตผลงานที่สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้โดยใช้ความคิดและทักษะที่ได้พัฒนาขึ้นการสอนแบบ CIPPA Model จะเน้นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ ส่วนรูปภาพ (Visual Learning) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้

วิธีการการสอน CIPPA Model มีขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. วางแผน (Connect) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเน้นการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ในชีวิตจริง ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมและการเรียนรู้ให้เกี่ยวข้องกับตัวอย่างจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน และเตรียมพร้อมวัสดุการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องมือเสริมการเรียนรู้ แผนภูมิ หรือวิดีโอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน

2. มอบหมายภารกิจ (Investigate) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะมอบหมายภารกิจหรือกิจกรรมให้นักเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบชิปปา โดยภารกิจนั้นจะต้องเป็นกิจกรรมที่

เน้นการเรียนรู้ทักษะและความสามารถต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม หรือการวิเคราะห์ข้อมูล

3. สรุปผล (Process) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะช่วยนักเรียนในการสรุปผลการเรียนรู้ และให้การติชมหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำภารกิจหรือกิจกรรม ผู้สอนควรจัดทำรายงานการเรียนรู้เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผล Kuo, Y. C. (2019) ได้อธิบายว่าแนวคิดและการสอนแบบชิปปาเป็นวิธีการสอนที่ใช้กิจกรรมและการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพสูง โดยมีขั้นตอนการออกแบบและดำเนินการสอนตาม CIPPA Model ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ การเชื่อมโยง (Connect) การสำรวจ (Explore) การอธิบาย (Explain) การปฏิสัมพันธ์ (Practice) และการประเมิน (Assess) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้แบบลึกซึ้งและต่อเนื่องในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ชนะชัย พลอยโพธิ์ (2559) ได้อธิบายว่าแนวคิดและการสอนแบบชิปปาเป็นแนวทางการเรียนรู้แบบใหม่ที่ใช้กิจกรรมเป็นศูนย์กลาง โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะของผู้เรียน ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยใช้โมเดล CIPPA เป็นตัวช่วยในการวางแผนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการสอนแบบชิปปานี้มีจุดเด่นคือเป็นการเรียนรู้ที่มีความสนุกสนานและน่าสนใจ และสามารถนำไปใช้ในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เต็มเปี่ยมได้

สรุปได้ว่าวิธีการสอน CIPPA Model เป็นแนวทางการสอนที่ใช้กิจกรรมเสมือนจริงเพื่อสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับนักเรียน มี 5 ขั้นตอนหลักคือ Construct, Interaction, Participation, Process/Product, Application โดยในแต่ละขั้นตอนจะมีการเรียนรู้และกิจกรรมที่เน้นการสร้างความรู้ การสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลและการแก้ไขปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง แนวคิดนี้เน้นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพสูง

องค์ประกอบของวิธีการสอนแบบชิปปา

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เป็นการใช้กิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ เพื่อสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน โดยมีหลักการที่สำคัญคือการสร้างความตื่นเต้นและความสนใจในการเรียนรู้ การสร้างประสบการณ์เสมือนจริงที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและประยุกต์ความรู้ การสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อติชมและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง และการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน แนวคิด CIPPA ได้รับการพัฒนาโดย International Education Associates และมีการนำไปใช้ในการสอนและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในหลายประเทศ (Salend, S. J., 2009)

วิธีการสอนแบบซิปปาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. การสร้างความต้องการในการเรียนรู้ (Connection) โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่น่าสนใจ การเรียนรู้เพื่อเป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
2. การแบ่งเนื้อหาเป็นส่วนย่อย ๆ (Chunking) โดยการแบ่งเนื้อหาออกเป็นชิ้นเล็กๆ ที่สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยใช้เทคนิคการจัดเรียงและการแสดงข้อมูลที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำได้ง่ายและเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น
3. การส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียน (Communication) โดยใช้กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกันได้เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการเรียนรู้
4. การประเมินผลการเรียนรู้ (Consolidation) โดยการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อเพิ่มความเข้าใจและทักษะในการใช้งานในชีวิตประจำวัน

Tuckman, B. W., & Monetti, D. M. (2011) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนแบบซิปปาว่าเน้นการเรียนรู้โดยการกระตุ้นสมองด้วยการใช้ภาพและคำอธิบายที่สะท้อนจินตนาการของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ง่ายขึ้น โดยการออกแบบการเรียนการสอนในแบบซิปปาจะประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การสร้างภาพสมัยใหม่ (Create), การติดต่อสื่อสาร (Interact), การแบ่งปันเรื่องราว (Present) และการวิเคราะห์และวิจารณ์ (Analyze) โดยการสอนแบบซิปปาจะเน้นความเป็นผู้กำหนดระบบการเรียนรู้ของตนเอง โดยผู้เรียนจะได้รับสิทธิ์ในการเลือกปรับแต่งและการทำงานร่วมกันในการเรียนรู้ การสอนแบบซิปปามีประโยชน์ต่อผู้เรียนด้วยการกระตุ้นการคิดและการเรียนรู้แบบครอบคลุม และช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดระบบการเรียนรู้ของตนเองได้ รวมถึงสามารถนำไปใช้ในการสอนทุกระดับการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการสอนในชั้นเรียนหรือการสอนออนไลน์

สรุปได้ว่า การสอนแบบซิปปาเน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและน่าสนใจ โดยใช้กิจกรรมและการเรียนรู้ที่สะท้อนความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาทักษะเชิงบูรณาการของผู้เรียน โดยใช้ CIPPA Model เป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบการสอน โดยเน้น 5 ขั้นตอน ได้แก่ การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ (Connect) การแสดงความเข้าใจ (Input) การเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive) การผลิตผลงาน (Production) และการประเมินผล (Assessment) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนและพัฒนาทักษะเป้าหมายที่ตนเองต้องการในการเรียนรู้ ทั้งนี้ การสอนแบบซิปปาจะสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและยั่งยืนสำหรับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพสูง ด้วยเหตุนี้ การสอนแบบซิปปามีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในยุคปัจจุบัน

รูปแบบการสอนธรรมศึกษาในปัจจุบัน

รูปแบบการสอนธรรมศึกษาในปัจจุบันมีหลากหลายแบบ เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ โดยทั่วไปแล้ว รูปแบบการสอนธรรมศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะดังนี้

1. การสอนแบบปฏิสัมพันธ์ การสอนจะเน้นการทำงานร่วมกันและการเรียนรู้จากประสบการณ์ โดยใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้
2. การสอนแบบกลุ่ม การสอนจะเน้นการเรียนรู้แบบกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น
3. การสอนแบบเปิด การสอนจะเน้นการให้นักเรียนมีสิทธิ์ในการตัดสินใจและการแสดงความคิดเห็นเป็นส่วนประกอบหลัก โดยใช้กิจกรรมที่เปิดเผยความคิดเห็นและความคิดของนักเรียน
4. การสอนแบบการแก้ปัญหา การสอนจะเน้นการสร้างประสบการณ์ในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากผลการแก้ปัญหา
5. การสอนแบบพัฒนาความคิด การสอนการพัฒนาความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน โดยใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดและการเรียนรู้

การสอนธรรมศึกษาในปัจจุบันมีหลายรูปแบบเช่นกัน ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันไป รูปแบบการสอนธรรมศึกษาในปัจจุบันได้แก่

1. การสอนแบบออนไลน์ การสอนแบบออนไลน์เป็นการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการสอนธรรมศึกษา ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ที่มีอินเทอร์เน็ต และมีความสะดวกสบายในการเรียนรู้ แต่อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
2. การสอนแบบปกติ การสอนแบบปกติเป็นการนำเสนอบทเรียนให้กับผู้เรียนโดยตรง โดยมักจะเป็นการสอนในห้องเรียน ซึ่งสามารถสื่อสารและแก้ไขข้อสงสัยได้อย่างรวดเร็ว แต่อาจมีความจำเป็นต้องเสียเวลาในการเดินทางไปยังสถานที่สอน
3. การสอนแบบกลุ่ม การสอนแบบกลุ่มเป็นการนำผู้เรียนมาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นกลุ่มโดยตรง ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือและเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม แต่อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมความสนใจและพฤติกรรมของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การสอนแบบชิปปาเป็นการใช้วิธีการสอนที่มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้แบบกิจกรรม และการใช้ประสบการณ์จริงในการเรียนรู้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบและเข้าใจได้มากขึ้น โดยใช้หลักการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างความหมายในการเรียนรู้ ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบสวนทาง (experiential learning) และการเรียนรู้ตามแบบอย่างที่มีรูปแบบ (modeling).

ส่วนการสอนธรรมศึกษาในปัจจุบัน มักมีการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน โดยใช้วีดิโอเรียนรู้ และเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังมีการใช้แนวคิดการสอนแบบผสมผสาน (blended learning) ซึ่งเป็นการผสมผสานการเรียนรู้แบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาเป็นกระบวนการที่เน้นความกระชับและประสิทธิภาพ โดยใช้กิจกรรมที่มีเวลาสั้นแต่มีผลลัพธ์ที่มีประโยชน์ การสร้างความสนใจและการกระตุ้นความคิดเป็นจุดเด่นของแบบชิปปา ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความสนุกสนานและได้ฝึกทักษะต่างๆ ไปพร้อมกัน การส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นสิ่งที่สำคัญในการออกแบบและจัดการกิจกรรมแบบชิปปา ผู้สอนต้องเป็นผู้นำและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเต็มที่ และการติดตามและประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญในการวัดความสำเร็จและปรับปรุงการออกแบบและจัดการกิจกรรมในอนาคต

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการสอนแบบชิปปา โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การเลือกหัวข้อเรียนรู้ที่เหมาะสม การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาจำเป็นต้องเลือกหัวข้อเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีความสนใจตรงกับกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียน
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และต้องสอดคล้องกับหัวข้อเรียนรู้
3. การเลือกเทคนิคการสอน การเลือกเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำคัญ เพราะเป็นตัวช่วยในการสร้างความสนใจและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน
4. การออกแบบกิจกรรม การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาจะต้องใช้วิธีการที่เข้าใจง่ายและมีความสนุกสนาน โดยควรใช้เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม
5. การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้รับการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเชิงพฤติกรรมอย่างไร

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการออกแบบกิจกรรมต้องใช้หลักการที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน

การออกแบบกิจกรรมสามารถประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนกิจกรรมเป็นขั้นตอนสำคัญในการออกแบบกิจกรรม ต้องระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ รวมถึงการเลือกหัวข้อเนื้อหาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียน
2. การเลือกเครื่องมือและเทคนิคการสอน การเลือกเครื่องมือและเทคนิคการสอนสามารถใช้หลักการ CIPPA Model เพื่อเลือกเครื่องมือและเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกลุ่มเป้าหมายของผู้เรียน

3. การจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมต้องให้โอกาสให้ผู้เรียนได้ทำภารกิจที่มีความหมายและน่าสนใจ และต้องเน้นการใช้ภาษาธรรมชาติในการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

4. การประเมินผล การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกิจกรรม

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและสนุกสนานได้ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจดจำและตัดสินใจ ดังนั้น การออกแบบและจัดการกิจกรรมต้องเน้นไปที่การใช้แรงบันดาลใจที่เหมาะสมและการปรับให้เหมาะกับผู้เรียนเพื่อออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนควรใช้หลักการออกแบบกิจกรรมแบบชิปปา ซึ่งประกอบด้วย

1. การตั้งคำถามที่เหมาะสม โดยควรเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสังเกตและสืบค้นเพิ่มเติม

2. การให้ความหมายแบบหลากหลาย โดยควรใช้วิธีการสื่อสารที่ตรงกับเด็กและเยาวชนที่ต้องการการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว

3. การใช้วิธีการเรียนรู้แบบเกม เพื่อเพิ่มความสนุกสนานและความสนใจของผู้เรียน โดยใช้เกมหรือกิจกรรมที่เข้ากับเนื้อหาที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้

4. การให้โอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสและทดลองเอง

การออกแบบและจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาเน้นการสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ที่น่าสนใจ โดยใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายและมีความเชื่อมโยงกับหัวข้อที่สอน การใช้วัตถุประสงค์เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นความคิดและความเข้าใจ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้และสร้างความสุขในการเรียน การให้โอกาสในการทดลองและสำรวจความรู้ ผลกระทบที่ดีในการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ของผู้เรียน

วิธีการพัฒนาการสอนธรรมศึกษาแบบชิปปา

การสอนธรรมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่อตนเองและสังคม โดยใช้หลักการและเนื้อหาของธรรมะเป็นพื้นฐาน การสอนธรรมศึกษาจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักการของธรรมะในชีวิตประจำวัน หนึ่งในวิธีการที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือการใช้วิธีการสอนแบบชิปปา (CIPPA Model) วิธีการสอนแบบชิปปา (CIPPA Model) เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม มีบทบาทและส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ และได้ผลิตผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

พระมหาชัยวาลย์ อนาลโย (2562) ได้ศึกษาวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุกของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์ทั่วไปมักจะประกอบด้วยบุคคลผู้เกี่ยวข้อง 2 กลุ่ม คือ ผู้สอน และผู้เรียน สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ ผู้สอนจะต้องทำการศึกษาหลักสูตรวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ในช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่จะนำไปสอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน และนำไปกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือวิธีการเรียนการสอน และลักษณะรูปแบบการเรียนการสอนของผู้เรียน บทบาทที่สำคัญของครูจึงต้องนำจิตวิทยาในการสอนที่จะนำไปสู่การเรียนการสอนให้เกิดผลมากที่สุด

การพัฒนาการสอนธรรมศึกษาแบบชิปปาสามารถทำได้โดยการปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้:

1. วางแผนการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้และการประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนรู้อะไรจากกิจกรรมการเรียนรู้และมีความคาดหวังเกี่ยวกับผลการเรียนรู้
2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดรูปแบบและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเน้นการปฏิบัติการและการสนทนาในกลุ่ม
3. จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดเตรียมวัสดุการเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสะดวกสบาย
4. นำเสนอและส่งเสริมการเรียนรู้ นำเสนอกิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคชิปปาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
5. ประเมินผลการเรียนรู้: ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกตการณ์ การทำแบบทดสอบ และการพูดคุยกันระหว่างผู้เรียน

ผลกระทบของการสอนแบบชิปปาต่อผู้เรียน

Kurt, S. (2017) ได้กล่าวถึงการสอนแบบชิปปาว่ามีผลกระทบต่อนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากวิธีการสอนนี้สามารถส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะและความสามารถต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการส่งเสริมทักษะเชิงบูรณาการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา และการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล นอกจากนี้ การสอนแบบชิปปายังส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และความคิดนวัตกรรมได้มากขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันและเรียนรู้ร่วมกันได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การสอนแบบชิปปาก็มีข้อจำกัด เช่น การสอนแบบนี้อาจไม่เหมาะสมกับบางประเภทของผู้เรียน อาทิเช่นผู้ที่มีการซึมเศร้าหรือความสามารถสังเกตและประมวลผลข้อมูลได้ดี นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมแบบชิปปาต้องใช้ทรัพยากรและเวลามากขึ้นเนื่องจากต้องจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกประเด็นตามที่ต้องการ

การสอนแบบชิปปามีผลกระทบที่ดีต่อผู้เรียนในหลายด้าน ดังนี้

1. การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การสอนแบบชิปปาช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการเน้นให้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความตั้งใจในการเรียนรู้มากขึ้นและทำให้เรียนรู้ได้ด้วยความสนุกสนาน

2. การพัฒนาทักษะทางสังคม การสอนแบบชิปปาช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียน โดยการให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกันและเรียนรู้จากผู้อื่น ทำให้พวกเขาเรียนรู้การทำงานร่วมกันและฝึกทักษะการสื่อสารซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการทำงานในที่ทำงานในอนาคต

3. การพัฒนาทักษะทางอารมณ์ การสอนแบบชิปปาช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ของผู้เรียน โดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่มีการสนทนากัน ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ว่าทำไมเราต้องเอาใจออกจากการเรียนรู้ และช่วยพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์ เช่น การจัดการกับความเครียดและความไม่พอใจ

สรุปได้ว่า การสอนแบบชิปปามีผลต่อผู้เรียนในด้านการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การทดลองแก้ปัญหา ความมั่นใจ การตัดสินใจ และการเรียนรู้ การประเมินผลเน้นทักษะทางพฤติกรรมและความเข้าใจในธรรมศึกษา ส่งเสริมความรับผิดชอบและสร้างความสัมพันธ์ในชั้นเรียน ครูเป็นผู้นำและสนับสนุนสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ผลกระทบบวกในการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยเตรียมความพร้อมในชีวิตจริง ผู้เรียนเติบโตในด้านต่าง ๆ และเตรียมพร้อมสู่การใช้ชีวิตอย่างสมบูรณ์

สรุป

การสอนธรรมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาเป็นการสอนที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงขึ้น โดยการสอนแบบชิปปานำเอาหลักการสอนและหลักการเรียนรู้ของธรรมศึกษามาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมที่เป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของนักเรียน นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีและสื่อการสอนเพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น การสอนธรรมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปามีความสำคัญเนื่องจากสามารถส่งเสริมการทำความเข้าใจและความรู้ในเนื้อหาธรรมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ทักษะและคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับธรรมศึกษาอย่างเต็มที่ รูปแบบการสอนชิปปายังสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ พร้อมกับการสร้างสัมพันธ์ภาพในชั้นเรียนและส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์และความคิดสร้างสรรค์

การสอนธรรมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปายังช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้ยังสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ทดลองแก้ปัญหาและตัดสินใจด้วยตนเอง มีการประเมินผลการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะทางพฤติกรรมและความเข้าใจในธรรมศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วมและสร้างความสัมพันธ์ภาพในชั้นเรียน ส่วนครูที่เป็นผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้นำและสนับสนุนในกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นการสอนและการเรียนรู้ที่มีความสนุกสนานและน่าสนใจ ดังนั้น การ

สอนธรรมศึกษาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาเป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของนักเรียนในด้านต่าง ๆ อีกทั้งยังสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย นักเรียนจึงมีโอกาพัฒนาทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริงอย่างเต็มที่ผ่านการเรียนธรรมศึกษาแบบซิปปา

เอกสารอ้างอิง

- ชนะชัย พลอยโพธิ์. (2559). แนวคิดและการสอนแบบซิปปา: แนวทางสำหรับการสอนศิลปะดนตรี. วิทยาลัยการช่างนานาชาติ. กรุงเทพมหานคร.
- พระมหาชัชวาลย์ อนาลโย. (2562). การศึกษาวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุกของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาธรรมนิเทศ. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ศิริวรรณ บัวจันทร์. (2549). การจัดการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ. สำนักพิมพ์ไทยใต้หนังสือ จำกัด. กรุงเทพฯ.
- Kuo, Y. C. (2019). The effectiveness of the CIPPA model for teaching physics in a senior high school. *Journal of Education and Practice*, 10(21), 98-105.
- Kurt, S. (2017). The effect of the jigsaw cooperative learning method on student performance in the high school geometry classroom. *Education and Science*, 42(190), 235-246.
- Salend, S. J. (2009). *Creating inclusive classrooms: Effective and reflective practices*. Cengage Learning.
- Salend, S. J. (2009). *Classroom testing and assessment for all students: Beyond standardization*. Corwin Press.
- Tuckman, B. W., & Monetti, D. M. (2011). *Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century*. National Academies Press.